

FINSKI UČNI MODEL – ŠOLA ZAUPANJA IN ENAKOSTI

Na strokovnem tečaju, sem imela priložnost spoznati finski učni model, ki velja za enega najbolj uspešnih na svetu. Predavateljica Satu Töllki z Europass Teacher Academy iz Helsinkov je predstavila temeljna načela, ki finsko šolstvo postavljajo med najbolj zaupanja vredne in humane sisteme.

Sistem temelji na velikem zaupanju v učitelje. Imajo veliko avtonomije pri načrtovanju pouka, poudarek pa je na sodelovalnem učenju, individualnem pristopu in učenju skozi igro. V prvih letih učenci niso številčno ocenjeni, kar zmanjšuje stres in spodbuja notranjo motivacijo. Posebno mesto ima dobro počutje otrok: več odmorov, gibanje na prostem in učenje v naravi so stalnica. Šole zagotavljajo varno in spodbudno okolje, kjer so pomembni odnosi, pogovor in čustvena podpora, ob tem pa učence spremljajo tudi strokovni delavci.

Finski sistem temelji na enakih možnostih za vse. Izobraževanje je brezplačno, poti med šolami odprte, znanje pa je cenjena vrednota. Posebna pozornost je namenjena duševnemu zdravju in pozitivni pedagogiki, ki gradi na močnih straneh učencev, spodbuja vztrajnost in občutek lastne vrednosti. Pomemben del kulture je **filozofija SISU** – pogum, vztrajnost in odločnost. Finci veljajo za zadržane, pomoči ne vsiljujejo, temveč verjamejo, da jo bo vsak zaprosil, ko jo bo potreboval. To načelo velja tudi v šoli od prvega dne. Učence učijo samostojnosti, hkrati pa jih spodbujajo, da brez strahu poiščejo podporo, ko jo potrebujejo.

Primerjava z našim sistemom odpira razmislek, kako bi lahko tudi v slovenskih šolah okrepili zaupanje, več prostora namenili igri, gibanju in pozitivni klimi ter ustvarili okolje, v katerem se otroci učijo z veseljem in občutkom varnosti.

ERAZEM ROTTERDAMSKI – NAVDIH ZA SODOBNO ŠOLO

Erazem Rotterdamski je bil eden najvidnejših evropskih humanistov, učenjak, teolog in pedagog, ki je s kritičnim mišljenjem, zagovarjanjem miru, strpnosti in visoke morale pomembno zaznamoval evropsko misel. Zavzemal se je za šolo, ki razvija razsodnost, ustvarjalnost in odgovornost posameznika. Verjel je, da mora vzgoja oblikovati celostnega človeka – mislečega, etičnega in odprtega do drugačnosti. Po njem je poimenovan tudi **program Erasmus+**, ki povezuje učitelje in učence ter spodbuja mednarodno sodelovanje v duhu vrednot, ki jih je zagovarjal Erazem. Izobraževal se je tudi v Bologni, mestu z najstarejšo univerzo v Evropi, s stoletno tradicijo znanja in akademske svobode.

V tem duhu sem se skupaj s prijateljico, učiteljico Matejo Slemenik z OŠ Laško, udeležila tečaja v Bologni. Usposabljanje je poudarilo pomen ustvarjalnosti, kritičnega mišljenja in sodelovalnega učenja. Hkrati je opozorilo, da imajo učitelji poleg priprave učencev na poklice prihodnosti tudi nalogo sanjati – ustvarjati okolje, kjer vsak otrok lahko razvije svoje potenciale. Najbolj na tečajih navdušuje pisana družba sošolcev iz vse Evrope. Navezali smo stike in se poglobili v izmenjavo šolskih praks. Stike smo obdržali in načrtujemo sodelovanje z učenci v učilnicah Evrope, kjer bomo skupaj uresničevali pridobljene ideje in spodbujali mednarodno sodelovanje.

Pomembno vlogo pri tem imajo nove tehnologije in umetna inteligenca, ki ne nadomeščajo učitelja, temveč delujejo kot »kopilot«: prevzemajo rutinske naloge, ponujajo prilagojene vsebine in omogočajo več časa za tisto, kar je bistvo pedagoškega poklica – odnos, spodbudo, razumevanje in celostni razvoj učencev.

Nuša Ocvirk